

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 P 155872 24 Gž 4
Tuzla, 14.02.2025. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Lekić, kao predsjednika vijeća, Sabire Baraković i Senade Uzunić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Dž.K., ulica ..., ..., G.S., koga zastupa punomoćnik Enver Hogić, advokat iz Tuzle, protiv tuženog Grad Srebrenik, koga zastupa Gradsko pravobranilaštvo Grada Srebrenika, radi naknade štete, vrijednost spora 35.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog, izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Tuzli broj 32 0 P 155872 22 P 4 od 02.10.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.02.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Obavezuje se tuženi da tužitelju na ime troškova revizije izjavljene na raniju presudu ovog suda broj 32 0 P 155872 24 Gž 3 od 12.04.2024. godine, isplati iznos od 1.521,00 KM, u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove presude.

Tužitelj se odbija sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 44.949,54 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 06.02.2013. godine kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 13.070,11 KM, a sve u roku od 30 dana od dana prijema prijepisa presude.

Protiv prvostepene presude, žali se tuženi zbog svih razloga iz člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ br.

53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu: ZPP), s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači na način da se u cijelosti odbije tužbeni zahtjev tužitelja, te da se tužitelj obaveže da tuženom naknadi troškove postupka.

U odgovoru na žalbu tužitelj je osporio žalbene navode i predložio da se žalba odbije i prvostepena presuda potvrdi, uz obavezu tuženog da tužitelju naknadi troškove za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 1.260,00 KM + 17% PDV-a.

Žalba nije osnovana.

Prema podacima spisa slijedi: da je odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Tuzli broj 32 0 P 155872 22 P 4 od 02.10.2023. godine, ovaj sud u sjednici vijeća donio presudu broj 32 0 P 155872 24 Gž 3 od 12.04.2024. godine, kojom je žalbu tuženog uvažio, prvostepenu presudu preinačio, tako što je tužitelja odbio sa tužbenim zahtjevom u cijelosti, uključujući i zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka, i ujedno obavezao tužitelja da tuženom naknadi troškove prvostepenog parničnog postupka u iznosu od 5.750,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema prijepisa ove presude, dok je tuženog odbio sa preostalim zahtjevom za naknadu troškova prvostepenog parničnog postupka; da je protiv presude ovog suda broj 32 0 P 155872 24 Gž 3 od 12.04.2024. godine tuženi izjavio reviziju Vrhovnom sudu Federacije BiH; i da je odlučujući o izjavljenoj reviziji Vrhovni sud Federacije BiH rješenjem broj 32 0 P 155872 24 Rev od 03.12.2024. godine, reviziju uvažio i ukinuo presudu ovog suda i predmet vratio ovom sudu na ponovno suđenje, te ujedno odredio da će se o troškovima postupka u povodu revizije odlučiti u konačnoj odluci.

U ponovnom postupku, ispitujući prvostepenu presudu u granicama razloga iznesenih u žalbi, u smislu člana 221. ZPP, a imajući u vidu primjedbe i upute iz ukidnog rješenja Vrhovnog suda Federacije BiH broj 32 0 P 155872 24 Rev od 03.12.2024. godine, ovaj sud je na sjednici vijeća održanoj 17.01.2025. godine, ocijenio da je radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja potrebno zakazati raspravu pred ovim sudom, pa je shodno članu 217. ZPP, rješenjem od 17.01.2025. godine zakazao raspravu za dan 14.02.2025. godine, o čemu je tuženi bio obaviješten dana 23.01.2025. godine (dostavnica u spisu dostavljača pošte Srebrenik, o dostavi rješenja ovog suda od 17.01.2025. godine, potpisana od strane tuženog), pa kako je sa zakazane rasprave pred ovim sudom izostao tuženi kao žalitelj, shodno članu 218. stav 2. ZPP rasprava nije održana, te je odluka donesena na osnovu navoda žalbe i odgovora na žalbu.

Suprotno žalbenim navodima, prvostepeni sud je u skladu sa odredbom člana 8. ZPP po slobodnoj ocjeni ocijenio izvedene dokaze, svaki

dokaz posebno i sve dokaze zajedno, te ocjenu tih dokaza iznio u obrazloženju pobijane presude u smislu člana 191. stav 4. ZPP-a, pa su neosnovani žalbeni navodi da su počinjene povrede odredaba parničnog postupka, da je stoga pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, i da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo.

Iz utvrđenja prvostepenog suda i podataka spisa proizilazi, a što nije bilo sporno među parničnim strankama: da je dana 22.06.2010. godine na području Općine Srebrenik, uslijed obilnih padavina došlo do pokretanja nekoliko klizišta, da je uslijed tih klizišta oštećeno i nekoliko stambenih objekata koji se nalaze na toj lokaciji, među kojima i kuća tužitelja koja se nalazi pored lokalnog puta za ...; da se tužitelj obraćao nadležnim institucijama u Srebreniku radi rješavanja navedenog problema, odnosno saniranja oštećenog objekta; da je pravno lice EARTH d.o.o. Tuzla, na zahtjev tuženog, u mjesecu julu 2011. godine, izradilo Projekt sanacije klizišta u Donjem Srebreniku, u ulici ... u Općini Srebrenik sa izradom geodetske situacije i geomehničkim istražnim radovima, u kojem je konstatovano da je objekat tužitelja pretrpio znatna oštećenja, a kao uzrok pojave klizišta, navedena je i neriješena odvodnja oborinskih voda koje se nekontrolisano sa asfaltnog puta slijevaju niz padinu na kojoj se objekat nalazi; te da je tuženi u 2002. godini tužitelju izdao naknadnu urbanističku saglasnost i građevinsku dozvolu, i na taj način legalizovao započeti stambeni objekat tužitelja u izvedenom stanju (suteran i prizemlje), u kojem se objekat još uvijek nalazi.

Dalje, iz nalaza i mišljenja vještaka iz oblasti arhitekture i građevinarstva Fahrudina Delića od 02.12.2020. godine, sa dopunom od 22. februara 2021. godine i od 17.04.2023. godine, (koji nalaz i mišljenje je urađen prema zadatku tužitelja na okolnost uzroka nastanka štete i visine štete na objektu tužitelja, te prema zadatku tuženog na okolnost izgradnje objekta u skladu sa urbanističkom i građevinskom dozvolom, zatim da li su prilikom gradnje ispoštovani građevinski standardi u pogledu kvaliteta gradnje za takvu vrstu objekta, da li je izvršena adekvatna dubina fundiranja, te da li je sama izgradnja objekta bila od uticaja na nastanak oštećenja na objektu tužitelja), proizilazi da je šteta na objektu tužitelja nastala uslijed pomijeranja zemljišta sa sjeverne strane parcele neposredno uz objekat, odnosno da je njen primarni uzrok klizište, da je objekat tužitelja na terenu postavljen u skladu sa skicom (projekat regulacije i nivelacije) koja je sastavni dio naknadne urbanističke saglasnosti, da u rješenju o urbanističkoj saglasnosti nisu bili propisani posebni uslovi temeljenja objekta ni geomehničke karakteristike tla, a nije bilo ni zahtjeva od strane općinske službe za izradu geomehničkog elaborata što je uobičajeno u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti, da je dubina temeljenja objekta usklađena sa uslovima iz glavnog projekta, da je objekat izveden u horizontalnim gabaritima koji su definisani u naknadnoj urbanističkoj saglasnosti, i da se mišljenje vještaka da objekat

nije u skladu sa urbanističkom i građevinskom dozvolom ustvari tiče samo dograđene prilazne staze koja je izvedena zbog konfiguracije terena i obezbjeđenja ulaza u objekat, da je objekat bio uslovan za stanovanje od 2002. godine do pojave klizišta 2010. godine, da objekat u trenutnom stanju nije oštećen u velikoj mjeri, ali da nije siguran za stanovanje jer se ne može pretpostaviti njegova buduća aktivnost, kao ni aktivnost pokrenutog klizišta dok se ne izvede cjelovita sanacija padine i izvrši osiguranje objekta, te da materijalna šteta koju je usljed oštećenja objekta pretrpio tužitelj iznosi 44.949,54 KM.

Također, proizilazi da je zbog pokretanja nekoliko klizišta usljed obilnih padavina na području Općine Srebrenik (sada Grad Srebrenik) početkom i krajem juna 2010. godine, i oštećenja više stambenih objekata koji se nalaze na predmetnoj lokaciji, a među njima i kuće tužitelja, Općinski načelnik Općine Srebrenik donio dvije odluke o proglašenju stanja prirodne nepogode od poplave na području Općine Srebrenik, broj 07-1562/10 od 01.06.2010. godine (Sl. glasnik Općine Srebrenik broj 5/10) i broj 07-1781/10 od 22.06.2010. godine (Sl. glasnik Općine Srebrenik broj 6/10), na čemu je tuženi prema podacima spisa i zasnivao svoje tvrdnje da je šteta koju tužitelj potražuje nastala usljed djelovanja „više sile“, i da radi toga nije u obavezi da naknadi štetu tužitelju, a koje je navode tuženi ponovio i u žalbi.

Kako je u konkretnom slučaju šteta nastala u vrijeme proglašenog stanja prirodne nesreće, i kako prema navedenom nalazu i mišljenju vještaka iz oblasti arhitekture i građevinarstva šteta nije uzrokovana radnjom tužitelja, to je radi oslobođanja tuženog od kauzalne odgovornosti za predmetnu štetu, na tuženom bio teret dokazivanja da je isključivo „viša sila“ (koju prema članu 3. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, između ostalog predstavlja poplava i klizište) uzrok štete koju je pretrpio tužitelj, odnosno da bi šteta nastala i u slučaju da je tuženi ispunio svoju zakonsku obavezu održavanja ceste, tj. izgradnju kanala za odvodnju vode pored izgrađenog asfaltnog puta, koja proizilazi iz odredbe člana 13. u vezi sa članom 7. Zakona o cestama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/10, 16/10 i 66/13), čime bi bili ispunjeni uslovi iz člana 177. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85 i 57/89, „Službeni list RBiH“, broj: 2/92 i 13/93 i „Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/03 i 42/11, u daljem tekstu: ZOO) za oslobođanje od odgovornosti tuženog za predmetnu štetu.

Međutim, prema podacima spisa tuženi radi dokazivanja tvrdnji da je šteta na objektu tužitelja nastala usljed „više sile“, i da je radi toga prekinuta uzročna veza između njegovog propusta da izgradi odvodne kanale, i štete koju je pretrpio tužitelj, odnosno da bi u okolnostima konkretnog slučaja do štete došlo i da je tuženi izvršio navedenu obavezu,

nije u smislu člana 7. i 123. ZPP predlagao i izvodio odgovarajuće dokaze (vještačenje po vještaku hidrogeologu i vještaku građevinske struke) na okolnost da kanali predviđeni za odvodnju površinskih voda, da su bili izgrađeni, ne bi mogli prilikom intenzivnih i višednevnih padavina (koje su u junu 2010. godine zahvatile i područje tuženog) prihvatiti količinu vode, i da bi i u tom slučaju došlo do slijevanja vode niz padinu i infiltriranja u tlo, te stvaranja podzemnih i površinskih voda koje su dovele do pokretanja klizišta. Zato, u izostanku odgovarajućih dokaza, primjenom pravila o teretu dokazivanja iz člana 126. ZPP, tuženi nije dokazao da je „viša sila“ isključivo uzrok štete koju je pretrpio tužitelj, pa suprotno žalbenim navodima nisu ispunjeni uslovi iz člana 177. stav 1. ZOO za oslobađanje od odgovornosti tuženog za predmetnu štetu.

Zato, u datoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, i po ocjeni ovog suda bilo je mjesta da se primjenom člana 172. ZOO usvoji tužbeni zahtjev tužitelja za naknadu pretrpljene materijalne štete, kada je uslijed obilnih padavina u junu 2010. godine došlo do pokretanja klizišta i oštećenja njegovog stambenog objekta, a kako je to pravilno odlučio prvostepeni sud.

Stoga je neprihvatljivo žalbeno nastojanje da se pravilnost pobijane presude dovede u pitanje istraivanjem na navodima da je do pokretanja klizišta i štete na objektu tužitelja došlo uslijed „više sile“, i da je na području tuženog došlo do pokretanja nekoliko klizišta i oštećenja desetina stambenih objekata, te ukazivanjem na regulativu koja se tiče pitanja naknade štete nastale djelovanjem prirodnih ili drugih nesreća.

Pravilnost pobijane presude ne može se dovesti u pitanje ni žalbenim navodima da je tuženi insistirao na provođenju vještačenja po vještaku geološke struke, jer tuženi zanemaruje da je takav prijedlog dao tek na glavnoj raspravi u ponovnom postupku 28.09.2022. godine, a pri tome u smislu člana 102. stav 2. ZPP nije učinio vjerovatnim da bez svoje krivice taj dokaz nije mogao predložiti na pripremnom ročištu, pa je pravilno, u skladu sa članom 77. i 81. stav 1. ZPP, postupio prvostepeni sud kada je takav prijedlog tuženog odbio. Osim toga, iz podataka spisa proizilazi da je zadatak vještaku iz oblasti arhitekture i građevinarstva kojeg je predložio tužitelj, određen ne samo prema prijedlogu tužitelja već i prema prijedlogu tuženog, a u skladu sa kojim zadatkom je vještak, suprotno žalbenim navodima, dao nalaz i mišljenje, i odgovorio na date primjedbe tuženog, pa je prvostepeni sud tako dati nalaz i mišljenje vještaka pravilno prihvatio, cijeneći da je jasan i dat u skladu sa pravilima struke. Zato su neosnovani žalbeni navodi da vještak nije ispunio svoj zadatak i da to nije mogao s obzirom na svoju stručnost, te da nije odgovorio na primjedbe tuženog.

Ne mogu se prihvatiti ni žalbeni navodi o doprinosu tužitelja nastanku štete, jer to ne proizilazi iz izvedenih dokaza, a naročito iz nalaza i mišljenja vještaka, a što žalba potpuno zanemaruje.

Ovaj sud nije mogao uzeti u razmatranje dokaz Elaborat o inženjerijskoj prospekciји klizišta iz 2014. godine, urađен od strane Rudarsko-geološko-građevinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, koji je tuženi predložio u žalbi, budući da se radi o novom dokazu koji tuženi prvi puta predlaže u žalbi, a pri tome nije pružio dokaze da bez svoje krivnje taj dokaz nije mogao predložiti do zaključenja glavne rasprave (član 207. stav 1. ZPP).

Ne stoji ni žalbena tvrdnja da zakonska zatezna kamata na utvrđenu materijalnu štetu teče od dana donošenja presude, jer zatezna zakonska kamata, u smislu člana 186. ZOO, teče počev od dana nastanka štete, (zaključak Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH od 11.05.2010. godine i stav Ustavnog suda u nekoliko odluka AP 1433/06 od 13.09.2007. godine, AP 1757/06 od 08.07.2008. godine, AP 3013/06 od 29.04.2009. godine, AP 624/10 od 13.03.2013. godine i AP 27/12 od 10.02.2015. godine, da se pri određivanju naknade materijalne štete zatezna kamata dosuđuje od dana nastanka štete). Zato, prvostepeni sud je pravilno postupio kada je, krećući se u granicama zahtjeva (član 2. ZPP), zateznu kamatu na dosuđeni iznos materijalne štete dosudio tužitelju počev od 06.02.2013. godine, kao dana podnošenja tužbe.

Suprotno žalbenim navodima, troškovi zastupanja tužitelja na odloženim ročištima predstavljaju troškove koji su, u smislu odredbe člana 387. stav 1. ZPP, bili potrebni radi vođenja parnice, jer iz podataka spisa ne proizilazi da je do odlaganja ročišta dolazilo uslijed ponašanja tužitelja, pa je i po ocjeni ovog suda bilo mjesta da se tužitelju dosude i ovi troškovi postupka, kako je to pravilno odlučio prvostepeni sud.

Ostale žalbene navode ovaj sud nije posebno cijenio, jer nisu od odlučnog značaja za rješavanje po izjavljenoј žalbi (član 231. ZPP).

Prema tome, pobijana presuda rezultat je pravilne primjene odredaba parničnog postupka, potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pravilne primjene materijalnog prava, pa su neosnovani žalbeni navodi o počinjenim povredama odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju i pogrešnoj primjeni materijalnog prava.

Iz naprijed navedenih razloga, a imajući u vidu da tuženi posebnim žalbenim navodima nije doveo u pitanje obračun visine materijalne štete, kao ni obračun ostalih dosuđenih troškova postupka tužitelju, osim kroz očekivani uspjeh u žalbenom postupku, valjalo je primjenom člana 226. i člana 235. tačka 2. ZPP, žalbu odbiti i prvostepenu presudu u cijelosti potvrditi.

Odluka o troškovima postupka u povodu revizije tužitelja izjavljene na raniju presudu ovog suda broj 32 0 P 155872 24 Gž 3 od 12.04.2024. godine, kao u stavu drugom izreke ove presude, donesena je na osnovu člana 396. stav 1. i stav 3., u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP, članom 12. i članom 13. tačka 1. a. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine F BiH“ broj: 22/04 i 24/04– u daljem tekstu: ADV Tarifa), i članom 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi Federacije BiH (Sl. novine F BiH broj 18/05). Prema podacima spisa tužitelj je na ime troškova za sastav revizije zahtijevao iznos od 1.521,00 KM (1.300,00 KM+17 %PVD), što je s obzirom na vrijednost spora u skladu sa članom 12. i članom 13. tačka 3. a. ADV Tarife, i u vezi sa članom 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi Federacije BiH, budući da je prema statističkim podacima koji su bili objavljeni u vrijeme podnošenja revizije (05.07.2024. godine), prosječna plaća u Federaciji BiH iznosila 1.387,00 KM.

Prijedlog tužitelja za naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu nije se mogao prihvatiti osnovanim, iz razloga što dati odgovor na žalbu nije doprinio razjašnjenju spornog odnosa među strankama, pa se ne radi o potrebnom trošku u smislu člana 387. stav 1. ZPP, radi čega je tužitelj odbijen sa zahtjevom za naknadu potraživanih troškova žalbenog postupka, kako je to navedeno u stavu trećem izreke ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Smiljana Lekić,s.r.